Ч. 25. Львів, Субота дня 1. (14.) лютого 1903. Річник VII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:

на цілий рік . . 20 кор.
на пів року . . 10 кор.
на чверть року . 5 кор.
на місяць . 1·70 кор.

За границею:

на цілий рік . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 16 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Предлога закона про конверсию ренти.

(X) На дневній черзї посольскої палати стоїть правительственна предлога закона про конверсию т. зв. одноцїльного державного довгу, себ то облїґаций сего довгу. Се є та сама справа, той нерішений останок австро-угорских угодових переговорів, задля якого угода мало що не розбила ся. Сей останок був немилою перепоною для Австриї, а всеж таки Австрия бажає покористувати ся пригідною нагодою, щоби перевести частинну конверсию. Австрия зберегла в боротьбі з Угорщиною свою власну волю, але коли би в часї переговорів було повело ся і сю справу рішити, не дійшло би було до такого заколоту, такої проволоки, і занепокоєня рентовців, як се тепер стало ся. Після телеґрафічних вістий мінїстер скарбу Бем-Баверк рішив справу конверсиї з 4·2 проц. на 4 проц. (виключив отже можливість альтернативного вибору рентовникам на 4 проц. або 3¾ проц.). При конверсиї з 4·2 проц. на 4 проц. австрийскої частини облїґаций одноцїльного даржавного довгу ощаджує ся на процентах 7·2 мілїонів корон. При нашім вельми неелястичнім буджетї не можна маловажити такої ощадности 7·2 міл. корон, але не треба сего доходу також перецїнювати.

Мінїстер скарбу, бажаючи довершеня австро-угорскої угоди і усталеня торговельних відносин, не міг зречи ся значнїйшого припливу для буджету. Для него була се не легка задача, бо з одного боку напирано на него, щоби не йшов понизше 4 проц., з другого боку вказують на се, що й Угорщина може виступити з конверсиєю і перевести її по своїй думцї. Тимчасом треба тямити, що Угорщина не може на власну руку конвертувати, яко довжник і лише Австрия може виповісти довг до сплати. Але як довго не рішено, який капітал Угорщина має готівкою сплатити Австриї, щоби встарчити ся в своїм обовязку опроцентованя одноцїльного державного довгу, так довго остануть 1400 мілїонів корон нетикані процентовою редукциєю. Річна дотация Угорщини до державного довгу виносить 58·2 міл. корон. З капіталїзованя сеї дотациї, по 4·2 проц. рахуючи, виходить сума 1385 міл. кор., а по 5 проц. лише 1164 міл. кор. Такої стопи процентової домагає ся Угорщина яко основи до обчисленя довжного капіталу, який мала би сплатити Австриї. Розходить ся отже о ріжницю около 200 міл. кор., які має звалити ся на Австрию. При конверсиї на 4 проц. ощаджує Австрия 7·2 мілїонів корон. Коли би Австрия позволила звалити на себе тих 200 міл. кор., тодї для опроцентованя сеї квоти, навіть при редукциї на 3½ проц., мусїла би стільки придбати, скілько тепер може ощадити при частинній конверсиї.

Все те треба було висловити, щоби показати, які трудности стрічає справа конверсиї, яка тепер обмежає ся з конечности на 3600 мілїонів австрийскої частини, виключаючи з того 1400 мілїонів, які припадали би на Угорщину. Були прихильники відроченя справи конверсиї, щоби обминати всяку половичність і перевести справу в обидвох половицях монархії. Др. Бем-Баверк не хотїв Угорщинї признати вимаганої нею участи в доходї з конверсиї, на чім була би розбила ся угода, якби не вилучено з угоди справи конверсий. Австрия вважала отже своїм обовязком моральним, мимо Угорщини, перевести конверсию.

Допись.

З Самбора.

В кождім більшім огнищи нашого краю являють ся одиницї а навіть гуртки людий, що в співзаводництві ведуть явну або тиху борбу о принципи та стремлять до їх переведеня.

Таку ривалїзацию бачимо особливо по містах східної Галичини між товариствами, котрі мають ту саму мету, ту саму цїль.

Як довго між одиницями та гуртками ведесь ривалїзация лишень, що виявляє більшу або меншу енерґію а уживані способи суть шляхотні, не разить се навіть личного ворога, а лишень по розвазї спонукує до виявленя більшої енерґії.

О скількож відмінно представить ся річ, коли в містї або місточку зявлять ся в гуртї чесних людий, хотяй в змаганях собі противних, одиницї а ще гірше гуртки чорних духів, позбавлених всякої моральної підстави, у котрих осягненє цїли навіть упідленєм єства людского, гідности чоловіка є всїм, котрих вся енерґія звернена на сїянє ненависти між людьми.

В здоровій суспільности людий сего рода пятнує більшість, хотяй як супроти себе подїлена би була, і в змаганях виявляла нехіть одних супроти других, усуває мов ранючий боляк, аби не став причиною зґанґренованя орґанїзму. Супроти таких чорних духів без крихти морали, що криють ся під анонїмами і криптонїмами без огляду якої би они були народности, чуємось в обовязку до виступленя, напятнованя їх після заслуги, бо зло ширить ся мов пошесть, а віримо, що інтелїґентна суспільність Самбора гидить ся такими чинами і дасть з нами вираз обуреня і погорди для замаскованих героїв.

Руска Бесїда в Самборі устроїла вечер з танцями один сих мясниць, та докладала всїх змагань до гарного успіху. В цїли тій постаралась о військову музику з Перемишля і запросила, як се водить ся що року, корпус офіцирів, стаціонованих в Самборі.

Се заболїло чорних духів і дальше до кертичної працї. Аби вздержати участь військових, шлють лист анонїмний, в котрім виставляють не аби яку конкомітацию Рускій Бесїдї. Коли побачили, що сей атак гідний автора не удав ся, бо стрінув людий, що честь цїнять високо, а підлотою гидять ся, дальше цькувати в „Głosie narodu“ і мало-що шан. авторови не запоморочила ся невинна забава в Самборі так памятї, що хвилька а дав би був апель до інтерпеляциї в раді державній — в цїли вияснення — як сьміла Руска Бесїда в Самборі устроювати бал? Як сьміли просити о музику військову — як сьміли і т. д.

Сю інтриґу, цькованє по дневниках, легковаженє поминули-б ми мовчанєм, бо на се заслугує, але є оно доказом істнованя чорних духів, котрим навіть невинна забава заваджає, є оно доказом, як сильно закорінились у тих одиниць хороба нетерпимости, непошанованє гідности других одиниць і товариств, є оно доказом розвиненої ненависти, що підриває всякі моральні підстави житя суспільного і тому ми се прилюдно підносимо і пятнуємо та єсьмо певні, що кождий чесний чоловік без ріжницї народности напятнує. Який же пожиток можи мати яка небудь нация з такої, чи таких одиниць? Нинї рие може проти чужого а завтра така неморальна одиниця чи гурток звернесь проти своїх, коли єму тілько блисне мнимий хосен поперед очи.

Ся невинна забава визвала тілько відємної енерґії; сподїватись можна, кілько то енерґії такої тратять сї одиницї в справах важнїйших.

Не в цїли оправданя, або привязуваня великої ваги до сеї справи містимо сю допись, але в цїли напятнованя негідности і перестереженя всїх чесних людий перед новомодними розбишаками.

З державної ради.

Між відчитаними внесенями та інтерпеляциями було жаданє львівского краєвого суду о виданє пос. Брайтера, а відтак знаменна інтерпеляция пос. Айзенкольба (Всенїмця) дотично

мобілїзациї в Сербії і Болгариї

і грозячого замотаня Австро-Угорщини у війну супроти відносин, які панують в Македонії. Інтерпелянти заявляють, що всьо вказує на те, що в Македонії вибухне в найблизшім часї велике повстанє. Єствує оправдане підозрінє, що приноку до сего повстаня дала Австрия, іменно ті єї могутні круги, на яких чолї стоїть мінїстер заграничних справ ґр. Ґолуховский. Сей муж, який, як єго батько заявив на бенкетї польскої шляхти в р. 1868, вихований Єзуїтами на патріотичного Поляка — є лично споріднений з польскою шляхтою, а через свою жінку з високою францускою шляхтою леґітимістичного і бонапартистичного напрямку. Отже в єго особі лучать ся впливи всїх сих небезпечних елементів, які зміряють викликати великий переворот для осягненя своїх еґоїстичних цїлий, ворожих для народів. Ся цїль обнимає також відбудованє Польщі. Єзуїти є заушниками ґр. Ґолуховского. Розходить ся їм не о забезпеченє свобідного розвою польского народу, бо се вже мають вповнї в Австриї та на некористь инших народів, але о запевненє панованя шляхтї і клерикалїзмови. Пановане шляхти і Єзуїтів має розтягнути ся від Балтийского до Чорного моря. Сїй цїли служить в Австриї »безстидно управлювана всепольска і всеславяньска пропаґанда«. Чиж ми також маємо стати зависимі від польскої шляхти?

Чи се справедливе, щоби для відбудованя Польщі Австро-Угорщина дала себе загнати у війну? Бо се не може нїчо иншого значити, як війну, коли Австро-Угорщина взяла на себе [illegible] і Росию спонукала до сего, що перед недавним часом разом загрозили Туреччинї, що вмішають ся у єї внутрішні справи, коли Туреччина не переведе реформ. Тому що Ав-

стрия не може вірити, що Туреччина буде в силї перешкодити зростови повстаня в Македонії, належить приняти, що ставленє тих неможливих до сповненя жадань має бути лише претекстом задля осягненя якихсь специяльних цїлий. Цїкаве також становиско Анґлії, яка визискує сю очайдушність теперішної австро-угорскої полїтики для своїх еґоїстичних цїлий і підбурює Австро-Угорщину до витреваня на сїй дорозї. Всїма тими махінациями кермує Ватикан через ґенерала закона Єзуїтів. Австрия вооружує ся в очивидний спосіб. Звертають також увагу надзвичайно часті воєнні наради під проводом найвисшого начальника. Супроти таких обставин, тому що ходить о добро всїх народів, інтерпелянти жадають від президента мінїстрів вияснень в справі міжнародного положеня.

Закон про конверсию.

На внесенє пос. Катрайна, до якого прилучив ся пос. Еленбоґен, але заздалегідь застеріг ся супроти такого внесеня при будучім полагоджуваню військового предложеня, ухвалено наглість предложени про конверсию. Заняв слово референт пос. Штайнвендер, а відтак пп. Крамарж і Менґер, які підпирали свої внесеня меншости.

Мінїстер скарбу

Бем-Баверк пояснив, що ограниченє конверсиї на 3 мілїярди 620 мілїонів наступило не з сеї причини, мовби правительство було того погляду, що якоїсь більшої суми, або евентуально цїлої суми одноцїльного державного довгу не можемо конвертувати після вподоби. Як-раз мінїстер подїлює становиско, що цїла законодатна компетенция для одноцїльного державного довгу прислугує єдино австрийскому парляментови. Але не завсїгди доконує ся сего відразу, до чого має ся право. Коли часом з опортунїстичних зглядів не атакують якогось права, то можна провізорично відступити від виконаня права. А з сеї і тої сторони Литави панують в тім зглядї деякі ріжницї поглядів.

Конець розправи.

По ческій промові пос. Хоца, промовляв пос. Морсей, а відтак вибрані ґенеральні бесїдники contra пос. Офнер і pro пос. Штробах, а вкінци референт пос. Штайнвендер. Палата ухвалила приступити до подрібної дискусиї, яка особливо при §. 1. розвинула ся ширше з причини двох внесень меншости пп. Крамаржа і Менґера. Крім внескодавцїв промовляли пп. Дершата і Старжиньский, а відтак принято § 1. в правительственнім укладї, зі зміною, щоби пропущено цифру 3,620,000.000 корон, а тим самим дано мінїстрови можність сконвертувати цїлий довг. В дальшім ходї принято цїле предложенє з резолюциями, починеними в комісиї в другім і третім читаню, а тим самим і ухвалено закон про конверсию державного довгу.

На сїм покінчено наради; слїдуюче засїданє нинї. На дневнім порядку прасовий закон.

Новинки.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Трифона муч. рим.-кат. Валентия. — В недїлю: руско-кат. *Стрітенє Господнє*; рим.-кат. Фавстина.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦИЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скоре відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостий, бо будемо приневолені застановити довжникам дальшу висилку часописи.**

— **ВПреосьв. Митрополит Шептицкий** повертає постійно до сил. Нинї стан недужого Владики є досить добрий.

— **Посол Барвіньский**, запавши вдруге на інфлюенцу, не буде в спроможности занимати ся якийсь час особистими справами, в яких деякі петенти до него звертають ся. Зволять отже інтересовані вибачити, коли може не одержали ще відповіди в своїх справах.

— **З товариств.** Видїл академічного товариства »Січ« у Відни вибраний на надзв. загальних зборах дня 24. і 27. січня с. р. уконституовав ся, як слїдує: Голова: Данило Джердж, студ. філь.; місто-голова: Зенон Кузеля, студ. філь.; секретар: Роман Ковалїв, студ. філь.; касиєр: Мелетий Кічура, студ. прав; бібліотекар: Іван Борусовский, студ. філь.; з заступників видїлових: архівар: Всеволод Левицький, акад. школи рільничої; ґазетяр: Алькид Мельник, студ. філь.

— **Забави.** Товариства »Руска Бесїда« і »Жіночий Кружок« устроюють дня 19. н. ст. лютого 1903 в сали »Народного Дому« в Городенцї вечерок з танцями, на дохід »Народного Дому«. Вступ на салю від особи 3 К. Стрій для пань народний або вечерковий, для панів балевий. Початок точно о 9. год. вечером. Хто би не дістав запрошеня, зволить зголосити ся до підписаного комітету. За комітет: *Шухєвичева, Лукавецкий, Окуневска, Стрийский, Лукавецка, о. Весоловский, Волэшиньска.*

Заходом т-ва „Клюб Рисинок“ відбудуть ся в суботу дня 14. с. м. вечерницї з танцями в салї »Рускої Бесїди« у Львові, Ринок ч. 10. Вступ від особи 1 К. Початок о 9. год.

— **Вчерашнї вечерницї з танцями** устроєні в »Народнім Домі« у Львові заходом »Сокола« і »Кружка українських дївчат« випали величаво. Мимо дощу, який падав цїлий день, зібрало ся на вечерку поважне число дївчат, соколиків і »Соколів«. Забава в 124 пар під вправним проводом аранжерів з п. Домаником на чолї тревала до білого дня. Була се трета з черги і послїдна більша забава сих мясниць у Львові, і треба було бачити сї засумовані личка наших красавиць, коли розходили ся рано домів, працані старими і новими знакомими перед виїздом зі Львова. Неодна лишила серденько у Львові, а забрала з собою лише милї спомини та рожеві мрії. Вправдї рік довгий, але скоро минає. Неодна погуляє за той час на своїм весїлю, а иншим — до побаченя нарік!

— **Цїсар** жертвував з власних фондів 8.000 К на погорільцїв в Кутах.

— **Аґітатор др. В. Козловский** устроїв онодї зїзд польский в Старім Самборі, при участи — як подають польскі часописи — 700 осіб. Проводив пос. Стан. Аґопсович. Перший промовляв др. Козловский та зазначив, що польска орґанїзация у східній Галичинї не має на метї виступати проти Русинів в загалї, лише проти їх провідників (ага!). Дальше навів причини, які спонукали польский центральний комітет до орґанїзациї, а ними є: скріпленє народної самосьвідомости, спільна оборона проти ворогів, будова костелів, читалень, і т. п. Бесїдник натягав дальше історию Старо-самбірщини на польске копито, і виказував, що на кождім кроцї в сїм повітї видно слїди польскої працї і польскої культури (!). Щодо сеї культури мусимо замітити, що в старосамбірскім шкільнім окрузї було в минулім роцї на 42 шкіл народних — 14 нечинних, а всї они є з рускою мовою викладною.

Дальші бесїдники розводнювали бесїду д-ра Козловского. Зїзд покінчив ся вибором комітету мужів довіря.

— **Парцеляцийна спілка.** В Золочеві завязала ся польска спілка, яка після ухвал онодїшного віча має займати ся парцеляциєю двірских обшарів межи Мазурів. Головою спілки є К. Обертиньский. Отсе плід поїздки д-ра Козловского, що то на кождім зїздї зазначує, що орґанїзация Поляків у східній Галичинї не є вимірена проти руского народа, а лише проти руских верховодів. Тимчасом вириває ся рускому селянинови послїдну дошку ратунку, єго прадїдну землю.

— **З Буковини.** Поверхня полїтичного повіта Вижницї, що обнимає судові повіти Устє-Путилів і Вижницю, виносить округло 149.987 ha. З того припадає на Устє-Путилів 52.981 ha., на Вижницю 97.006 ha. Лїси числять 77.855 ha, луки 29.063 ha, рілї 20.811 ha, пасовиска 15.010 ha. а проча земля вільна від податків 33661 ha, неужитки 1051 ha, городи 3745 ha, забудована поверхня 3433 ha, озера, багна і стави 315. З того належить до малої посїлости 80.570 ha. Гр.-ор. фонд релїґійний в полїтичнім повітї Вижниця не має нїяких посїлостий. Громади посїдають 2852 ha, а парохії і церкви мають 459 ha. — Власностию зелїзницї є 64 ha, держави 27 ha і вкінци до публичного добра належить 13.44 ha.

— **З Черновець.** »Руский міщаньский хор« устроює дня 15. лютого с. р. в салї »Народного Дому« в Чернівцях вокально-деклямацийний вечерок, з танцями. Початок точно о год. 8. веч. Проґрама концерту: 1. Привитанє гостей. 2. Бортняньский: »Псалом«, хор мішаний. 3. Січиньский: »Пісне моя«, хор мішаний. 4. Шевченко: »Причина«, деклямация. 5. Колесса: »На вулицї дутка грає«, хор мішаний. 6. Шторх: »Серенада«, хор мішаний. 7. Шевченко: »До живих і мертвих«, деклямация. 8. Колесса: »Ой закувала та сива зазуля«, хор мужеский. 9. »Верховина«, хор мішаний.

— **Катастрофа на Вислоку.** Про нещастє, яке стало ся онодї під Стрижовом підчас переїзду пороном через Вислок, наспіли близші вісти. Пороном їхало 40 осіб. На серединї ріки порон станув, а перевізники жид і жидівка почали стягати заплату за перевіз. В тій хвилї надплинула крига леду і ударила об порон так сильно, що коловорот вискочив з линви і порон пішов з водою. Один з Мазурів вчепив ся линви і єго опісля вратувано. Инші почали вискакувати до води і топили ся як мухи. Лише одній женщинї удало ся приплисти до берега. Порон задержано о 8 клм. низше, а на нїм було 10 осіб живих, а одна женщина мертва. Загалом отже згинуло 28 осіб. Ся катастрофа причинить ся мабуть до того, що на ріках і річках побудують власти більше мостів, аби ними заступити дотеперішні порони.

— **Розвід.** Дня 11. с. м. зібрав ся судовий трибунал в Дрезднї, аби порішити справу розводу наслїдника саксоньского престола з кн. Люізою. При розправі трибунал переслухав яко сьвідків: тайного радника професора медицини д-ра Леопольда і директора королївскої положничої клїніки Фідлєра. Розправа тревала 6 годин, почім трибунал оголосив вирок, яким в імени короля орікає, що з причини супружої невірности, якої допустила ся обжалована сторона з учителем язиків, Андреєм Жіроном, супружество стає розвязане. Обжалована поносить вину супружого розводу і має заплатити кошти судової розправи. — Сей вирок донесено телеґрафічно адв. Ляшенальови в Женеві, а Ляшеналь передав те-

---

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

ПАЧКАР.

Володиславови Орканови присьвячує.

Горбок. На горбку деревляна церква, з трема банями а дальше цвинтар. Між церквою а цвинтарем невеличкий, попівський ланок. З того ланку видно як на долони село, річку, болотнисті сїножати з купками верболозів і горбки, покриті чорно-жовтим лїсом. А там вже нїби небо.

На ланку пасе ся товар. Лїниві корови лежать і румиґають, молодник тиняє ся по стерни, вишукуючи послїдних листків самопадної конюшини.

Буйні, дволїтнї бички бундючно підносять голови та цїкаво спозирають на північ, як би звідтам сподївали ся зими. А лагідні, пашені телицї сумно розглядають ся довкола, як би жалували за лїтом.

На межи, оберненій лицем до всходу, сидить пастух. Старий, кремезний дїд з підстриженими, щітинистими вусами, зо щокою висуненою вперед. Під густими бровами, як вовки в корчах сидять непевні очи. Дивлять ся вони кудись далеко перед себе в жалем і злобою.

Небо затягає ся сїрими, осїнними хмарами, над лїсом висить мрака, над селом стелить ся дим.

З поміж горбів вибіжить часом вітер, зміняє мраку з димом, стурбує листє, що лежить супокійно в ровах, збурить шерсть на худобі і помервить старому чуприну. Тодї він почіхрає ся, заклине і дальше сидить.

Виглядає так, як би з під землї вилїз і хотїв влїзти до неї.

Часом заверне котре з ялівника, або гукне на корову і дальше мислить. То єго уся робота. Тим він жиє. Часом мисли не йдуть, або память туманїє — тодї він не добрий. Зриває ся, хапає за прут і валить, не питаючи, чи то віл, чи корова, чи винне чи не винне. Так єму страшно, щоби памяти не втратив.

Бо і з чим би лишив ся?...

Дивить ся на всхід і говорить:

„Не знати, якого дїдька оттих горбів? Повиростало то, як ґулї, як чираки які та заступає сьвіт. Якого би то поля було, якби не то горбаче. А так що? Навіть ока нема куди пустити. Куди не глянеш, спиняють тебе, як рогачки. Тьфу!“

Якби не тоті горби на виднокрузї, він видїв би своє рідне Подїлє. Тамто воля! Там тепер плуги за плугами ідуть та орють. Кладуть ся скиби чорні і глибокі, масткі і лискучі, як филї на мори — а тими скибами біжить пісня, така довга, як сьвіт. Біжить на здогін з вітрами, сумна, подільска пісня та сьпіває про журу, що мов гадюка обвиває мужицьке серце, про злу свекруху, що невістку вбила, про правду, що пішла з торбами... — Тамто поле!... Ідеш, ідеш, ідеш — тай всюди рівно, тай всюди широко; є куди розігнатись, є куди погуляти.

Тай гуляв же він! Перегуляв молоді лїта, як який пяний празник, а тепер лиш згадує.

Є що згадувати! На печи ж и тя не змарнував, в постели не перележав.

Бувало, тайком, так, що навіть рідна мама не знала, серед ночи-опівночи, випровадить коня зо стайнї тай, гайда на роботу! За Збруч!

леґраму кн. Люізі, яка перебуває в санаториї. Жірон був того дня в Женеві і ждав на вирок разом з Вельфлінґом, але вечером, коли вирок не наспів до Женеви, виїхав з поворотом до Брукселї.

— **Виділ рускої захоронки у Львові** просить всїх своїх членів о ласкаве надіслане членьских вкладок на рік 1902—1903, позаяк товариство головно з тих вкладок удержує бідні рускі дїти. Гроші відсилати можна на руки касиєрки п. Панькевичевої, або до »Клюбу Русинок« кождої середи межи 5—7. год. вечером. Оплата річна виносить лише дві корони, просить ся отже о як найчисленнїйше вписуванє до так важної інституциї.

— **Про селяньску бурсу в Станиславові** пише о. Кульчицкий: В бурсї є 35 учеників. З тих 5 одержало II клясу в I. півроцї, прочих 30 поступ добрий і дуже добрий. До »Селяньскої бурси« приняв я учеників без огляду на поступ і приготовленє а також без огляду на те, чи і о скілько може ученик складати на своє удержанє. Пятьох учеників складає місячно по 4 К, пять є безплатних, прочі складають ще віктуали. – Мимо того, що бурса не мала нїяких фондів, анї їх не має, бурса удержує ся, бо ходить о щиру опіку і поміч для найбіднїйших, що хотять користати з науки. Що хвиля зголошують ся нові учевики, котрі хотїли-б піддати ся риґорови і пильно учити ся. Треба, щоби така бурса могла і сотку учеників примістити, а се вже залежить лиш від нашої суспільности. Тому відзиваю ся до всїх, кому лиш на серци народна просьвіта, не забувайте на »Селяньску бурсу в Станиславові. При всякій нагоді збирайте датки, щоб бурсу удержати і розвинути. На таку цїль нехай нїхто не жалує труду та своєї лепти. Датки в натуралїях прошу присилати до »Селяньскої бурси« при ул. Липовій ч. 95 (коло города), датки в грошах на руки підписаного. — *О. К. Кульчицкий.*

— **Українї.**

Україно, на вколїшки перед тобою
Мій дух припав —
Ти в души розпалюєш жар божественний
І будиш сьпів.
О дай, щоб з силою могутною при бою
Мій сьпів лунав,
Щоб для синів твоїх тим був, чим сьпів
Для моряків. [сирени

Хай в сьпів пролю любов, яку для тебе маю
І весь сей жар,
Хай в нїм кипить мій голос як у чаші чи-
Кипить нектар — [стій
Хай сьпівом потягаю, буджу, розгріваю
До серць ллю чар,
Зву з холоду, що віє в сліз долинї мглистій
У бою вар!
Тугою, полумям самум мов у пустинї
Хай сьпів палить!
В сьвіт чару — з тїни, що давить житє
Хай унесе, [злиденне
Любовию хай грудь України дитинї
Вкрай наповнить,
Щоби припав їй дух перед тобою нене
Як мій паде.

Уляна Кравченко.

— **Признанє жидівскої народности.** В суботу д. 7. с. м. відбуло ся на черновецкім унїверситетї віче жидівскої академічної молодїжи в справі признаня жидівскої народности. На вічу явило ся поверх 200 жидівских академиків, що гуртують ся в товариствах »Зефіре«, »Газмонеа« і з поза обох товариств. Віче отворив п. Сокель і привитав ректора д-ра Шаріцера, репрезентантів тов. українських студентів »Січ« і всїх присутних, та удїлив голосу головному референтови акад. Кеннерови. Референт зазначив на вступі, що два мотиви змусили жидівске студенцтво в Австриї змагати до признаня жидівскої народности на унїверситетах: раз конечність справленя статистики, бо жидів зачислює ся до инших народностий і тим чином збільшаєть ся позірно коштом жидів силу других наций, а подруге вроджене кождому чоловікови змаганє до правди. В дальшім виводї доказує бесїдник істнованє самостійної жидівскої народности опираючи ся на письмах учених як Єлїнек, Дрізман, Ґумпльович, Лязар і т. д. – В дискусиї над резолюциями забирали слово акад. Кінсбуннер в імени тов. „Зефіра“, акад. Гінґольд в імени „Газмонеї“, студ. філь. Токарик в імени тов. укр. студентів „Січ“, вказуючи на симпатиї між жидами і Русинами, що випливають з одного жерела, бо так Русини, як і жиди є народом утисненим і акад. Пістенер в імени социялїстичної молодїжи. Вкінци забрав слово ректор др. Шаріцер і заявив, що сенат певно дуже прихильно віднесе ся до поставлених референтом резолюций, однак в таких справах рішає мінїстерство просьвіти, що ухвалу сенату може повалити, або змінити. В голосованю принято обі резолюциї однодушно і одноголосно серед окликів „hed“! і на тім віче покінчено. — Зі своєї сторони мусимо замітити, що для нас дуже дивний є висказ одного із бесїдників, будьтоби жиди домагаючи ся своїх прав на черновецкім унїверситетї, зовсїм не хотїли нарушувати нїмецкого характеру унїверситету. Як би жиди осягнули те, до чого змагають, тодї для 2—3% Нїмцїв на черновецкім унїверситетї не можливо задержувати нїмецкого характеру унїверситету. Маючи таку силу в руках, як жидівскі студенти на черновецкім унїверситетї, кожда инша нация поступала би собі більше рішучо.

— **В Добромили** було від дня 2. до 9. с. м. аж 5 пожарів, яких причиною був мабуть підпал. Дня 2. с. м. рано згоріла стодола пароха, а пополудни стодола і дах стайнї Медицкого і Курчака, дня 3. с. м. оборіг пароха, дня 5. часть даху на домі Медицкого, а дня 9. лютого згоріло 5 стоділ.

— **Хитрий злодїй.** Панї Лєбль, що мешкає при ул. Равшера у Відни, дістала онодї переписну карту, на котрій було написане: »Стало ся щось страшного. Приїдь сейчас«. На картї був підписаний зять панї Лєбль, офіцир, котрий мешкає далеко від своєї тещі. П. Лєбль зібрала ся чим скорше і поїхала до доньки, задихана і перепуджена впала до єї помешканя, але застала там все в щастю і спокою, зять і донька сидїли коло себе і як-раз сьпівали дует. Мати, донька і зять стали разом роздумувати над тим, хто би то написав ту переписну карту і в якій цїли. Якесь зловіще прочутє взяло ся їх. Матїр і донька зараз поїхали назад, а коли приїхали до помешканя панї Лєбль при ул. Равшера, побачили дуже немилу несподїванку: Хтось розбив помешканє, порозбивав в нїм всї шафи і скринї та позабирав, що лиш дало ся. Злодїї забрали п. Лєбль одежі і біля на 3000 К.

— **Мобілїзация в Росиї.** Льондоньский Central-Nevs доносить з Петербурга: Всїх резервових офіцирів повідомлено, аби були готові і в случаю мобілїзациї в протягу 24 годин ставили ся в своїх командах.

— **Увязненя в Варшаві.** До берлиньских часописів доносять з Варшави, що онодї арештовано там богато студентів унїверситету, технїків, інжинєрів і кількадесять женщин за социялїстичну пропаґанду.

— **Явище природи.** Про рідке явище доносять з Калїфорнїї. Минулого понедїлка досьвіта, коли ще люди спали, перелетів понад Андерзоном, малим калїфорнїйским місточком, метеор подібний до величезної огненної кулї і страшним гуком та свистом побудив людий. В кілька хвиль опісля, коли показала ся огненна куля, настав так страшний вибух, що всї люди повибігали чим скорше з хат. Метеор упав на три кільометри далеко від міста. В домах побили ся всї вікна; нові доми, що ще були недокінчені, повалили ся, а експльозия порозривала всї дроти телєфонїчні і телєґрафічні.

— **Померли:** Вільгельм Петри, нотар в Самборі, в 54. р. житя; Омелян Левицкий, емер. адюнкт суду в Чернівцях, дня 4. с м. в 75 р. житя.

— **Переписка Адмінїстрациї.** *Впов. Я. Яцк. в Водн.* Заплачено по конець мая 1902. — *ВПр. о. К. Сїл. в Жуж.* Заплачено по конець червня с. р. — *ВПр. о. Яр. Лев. в Черн.* Годимо ся і висилаємо від нинї. Першої картки ми не одержали. — *ВПр. о. Н. Рудн. в Ябл.* Доси заплачено по конець червня с. р. Проче листовно.

Наука, штука, лїтература.

— **П-нї Фільомена Лопатиньска** перейшла з оперетки до опери. Перший єї виступ в трудній та вимагаючій великої драматичної сили партиї Монюшкової Гальки, випав минулої недїлї дуже добре, а сеї недїлї виступить сьпівачка в ролї Мікаелї біля славної Бель Сорель і мадритского тенора Діянї-ого, з якими виставляють оперу »Кармен« на львівскій сценї.

— **Іван Кубелїк,** сьвітової слави артист-скрипкар, виступив в вчерашнім концертї у **„Льв. Фільгармонії“** і одушевив громадно зібрану публику. Справу з концерту здамо в завтрішнім числї.

— **Репертуар Львівскої Фільгармонії.** в В суботу 14. лютого великий концерт фільгармонїчний при співучасти Івана Кубелїка, скрипкаря. Проґрама: 1. 1. Монюшко: Увертура „Байка“. 2. Лїшт: Поемат сінфонїчний „Жалоба героя“. 3. Мозарт: „Концерт“, відограє в тов. орхестри Іван Кубелїк. — II. 1. Ґріґ: „Peer Gynt“. Зі Світи II. а) Танець арабский“, б) Пісня Сольвейґи“. 2. а) Шопен: „Ноктурн“, б) Сарасате, „Танцї циганьскі“, відограє Іван Кубелїк.—III. 1. Зарембский: „Два танцї галицкі“. 2. Паґанїнї: „Nel cor piu non mi scuto“, відограє Іван Кубелїк. — Початок виїмково о год. пів до 7-мої вечером.

В недїлю, 15. с. м. концерт популярний. Солїст-концертмайстер: Вяч. Гумль.

Телєґрами.

Відень, 13. лютого. Архикнягиня Елисавета занедужала на запаленє легків. Лїкарі орекли, що цїле лїве крило легків улягло запаленю. До недужої приїде завтра єї мати, іспаньска королева Мария Матильда.

Відень, 12. лютого. Проти військового закона голосували в комісиї: антисеміти, Молодочехи, Всенїмцї, социялїсти і один член кат. людового сторонництва. За законом голосували: Коло польске, пол.-славяньский центр, поступові Нїмцї, нїмецкі людовцї, ческо-нїмецка шляхта і один член кат. сторонництва людового.

Софія, 12. лютого. В тутешних полїтичних кругах думають, що Туреччина полишить збиранє війска на границї болгарскій, бо инакше Болгария буде приневолена мобілїзувати часть своєї армії.

Кружить чутка, що болгарске правительство має оголосити в кількох округах стан облоги, аби зарадити зростови македоньских розрухів.

Степ батько, ніч мати а пачкарі їх дїти. І чим чорнїйша ніч, чим невиднїйші дороги, тим для них лучше.

Чим гірший дощ, чим більша буря, тим добича певнїйша.

Везуть сибірські шуби, китайський чай, або тульське срібло, аж конї гнуть ся. Паками переводять усяке добро, усякі статки, яким і цїни не знати, на те вони і називають ся пачкарі.

Ось вже і яр перед ними, ось вже до ями недалеко, аж ту — трах! тарах! — стражники.

Свищуть кулї, летять конї, як вітер, кров грає...

В одну таку небезпечну ніч втратив Василь великий палець правої руки. По саму долоню. Відпав, як качан на шатківници.

Знав він, чия шабля єго відбила, ну, і не дарував свого. Пальцї не відростають нїкому, але і голови нїяк не приправиш.

Вже тая шабля нїкому лиха не зробить, вже рука, що нею махала, навіть хреста сьвятого не положить. Ого!..

Була така ясна ніч, що хоть голки збирай. Небо як вмите і деякі лиш зьвізди були, всї висипали ся на него. А місяць аж шклить ся, аж михтить, аж за очи хапає.

Такі ночи зсилає Пан-Біг пачкарам на відпочинок, а стражникам, щоб в карти грали.

Грав же і він, Войта.

Най грає, поки схоче, а тою стежкою, понад яр, мус вертати до дому.

Засїв Василь при стежцї, за колодою і жде. Лиш не зо стрільбою, нї!

Стрільба богато крику робить а зводить, як молодиця. Вже він щось кращого придбав. А розум від чого? Га?

Жде. Мороз, аж очи лїзуть На небі зявляють ся хмарки білі легонькі, як пух.

Місяць то ховає ся в них, то виринає; якби дрочив ся. Часом заяць вискочить з під межі, сяде, обмиє морду, кивне вусами і вже єго нема. Часом кабан рохне, як крізь сон і тихо...

Аж ту, по снїгу хруп... хруп... хруп... Іде. Так лїниво, помалу, якби що недоброго чув. Але йде. Ще крок... ще два... і вже, як баран лежить з арканом на шиї. Хлоп, як медвідь а розвернув ся, як немічна баба. Посинїв і харчить. Гей! Мой! Паничу!

А кілько то куль впакувала твоя стрільба у люцке мясо. Га, Кажи, не кидай собою, як щупак у фашцї.

Кажи!.. Ов! А він встає. Чекай, на страшнім судї встанеш!.. Га! Щей до шаблї бере ся. Пострівай! Візьмуть тебе дїдьки на вила. Маєш час!..

І кинули ся на себе.

Що дальше було, то розповів би глухий ліс і та ніч ясна і місяць, що зі страху ще гірше поблїд, аж посинїв...

На рано знайшли Войту неживого.

Ребра мав поторощеві, як хворост. Докола викачаний снїг, як леговище зьвірять а на снїгу кров як по зарізанім волї.

(Конець буде).

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрациї »Руслана« та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папери виносить всего **30 сот.** (з почтовою пересилкою 35 сот.).

Глядаю

учительки

(або студента)

для двох дітий (з II і III кл. народної). Першеньство мають особи зі знанєм гри на **фортепяні**.

Зголошеня приймає: *о. І. Стефаньчук*

31(1-5) в Павелчи, п. Станиславів.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна

від 23. січня до 15. лютого 1903.

Найліпша доси проґрама.

При співучасти військової музики 30. п. п.

I. 1) **Увертура.** Реклямоґраф. 2) **Братя Jordache**, ґімнастики на потрійнім реку. 3) **Комічний виступ всїх кльовнів.** 4) **Msr. Cavalerie**, мімік. 5) **Ados**, сальоновий атлєт. 6) **Ivener i Quintili**, іспаньскі дуетисти. 7) **Балєт** з живими образами. 8) **Moccia**, знаменитий комік італїйский. 9) **Сестри Norona**, тресовані папуґаї. 10) **Атеньский квартет.** 11) **Trio Fidardi**, комічні акробати.

II. 12) **Орхестра.** 13) **Дружина Marnitz-Manello**, еквілїбристи. 14) **Великезне потпурі**, зложене з 7 точок. 15) **Rocco**, італїйский мандолїніст. 16) **Miss Arnistis**, найліпша сальонова атлєтка. 17) **Mademoiselle Calabrini**, італїйска сьпівачка. 18) **6 Neraides**, ексцентричні танцерки. 19) Комічний виступ кльовнів **Rizi i Rippo.** 20) **Leonidas.** 21) **Американьский біоскоп.** 22) **Марш.**

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятниці **High-Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

1/2 кільоґр.

гусячого піря

лише 60 кр.

Висилаю зовсїм нове, сїре пірє дерте рукою пів кільоґр. лише 60 кр.; таке саме лїпшої якости лише 70 кр., в почтових пачках пробних по 5-клґ. за посліплатою.

І. Краса, торговля пірєм,

в Сміхові коло Праги (Чехи 690).

(I. Krasa, Bettfedernhandlung in Smichow bei Prag (Böhmen 690).

Виміна дозволена. — Прошу о точну адресу.

Всїлякі

КУПОНИ

і

вильосовані

цїнні папері

виплачує без потрученя провізиї або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Товариство взаїмних обезпечень

ЛЬВІВ РИНОК Ч. 1[illegible]

„ДНЇСТЕР“

ДІМ „ПРОСЬВІТИ“

одиноке руске товариство асекурацийне, засноване в 1892. р.

обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межи членів яко звороти; в послїдних трех лїтах виносив зворот 8%.

ДНЇСТЕР ДНЇСТРА — виплачує **шкоди** дуже скоро а оцїнку шкід переводить разом з делеґатом і місцевими членами. За 10 лїт виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3,187.258 К.

ДНЇСТЕР — полїси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

ДНЇСТРА — посередничить при обезпеченях на житє в краківскім Товаристві, відступає часть провізиї з таких обезпечень на **рускі** добродїйні цїли; длятого на житє треба обезпечати ся тілько через »Днїстер«.

ДНЇСТЕР — **фонди** виносять з кінцем 1902. р. 838.364 К і всї уміщені в цїнних паперах пупілярних.

ДНЇСТРА — **удїляє аґенциї селянам** особливо там, де єще не роблять дотеперішні аґенти.

аґенти заробили вже 432 тисячів корон провізиї.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годині	до Львова
		6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
		6·20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова
		6·50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.
		7·45	з Янова
		7·40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче
		8·00	„ „ на дв. головний
		8·10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
		8·15	з Сокаля, Рави рускої
	1.35	8·50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
		10·25	з Ряшова, Любачева
		11·55	з Станиславова (Керемезе, Потутор)
		1·10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
		1·23	з Янова
	2·20		з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.
	2·35		„ „ на дв. голов.
		3·14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.
		4·40	з Самбора, Стрия, Сколього (1/5 – 30/9)
		5·11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		5·35	„ „ „ на дв. голов.
	1·45	5·40	з Чернівців, Іцкан
		5·50	з Кракова
Ніч			
		6·00	з Сокаля, Бехвця і Любачева
		8·04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
		9·12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
	12·15	9·20	з Чернівців, Букарешту
		9·25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)
	8·40	9·50	з Кракова, Відня, Берлина) Ясла, Розвадова
	2·31		
		10·03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
		10·02	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. [illegible]
		10·20	„ „ „ на дв. голов.
		10·50	з Лавочного (Пешту) Хирова Калуша
		3·14	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче
		8·35	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годині	зі Львова
		6·25	до Сучави, Жидачева, Керемезе, Потутор
	1·55	6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	2·09	6·43	„ „ „ дв. Підзамче
		6·35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича
	8·30	8·40	до Кракова (Відня, Праги), Берлина
	2·55		
		9·00	до Лавочного, Хирова, Калуша
		9·15	до Янова
		9·50	до Белзця, Сокаля, Любачова
		10·30	до Чернівців, Потутор
		10·40	до Тернополя, Потутор, дв. Підз.
	2·40	10·57	„ „ дв. гол.
		1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлю і сьвята
		2·15	до Брухович від 15 мая до 14. вересня в недїлї і сьвята
		3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
		3·26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.
		3·30	до Ряшева, Хирова, Любачева
Ніч			
		6·10	до Станиславова, Жидачева
	12·45	6·20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
		6·30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16. вер. до 30. цьвіт. 1903. щоденно
		6·35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
		7·10	до Сокаля і Рави рускої
		8·16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
		8·25	до Перемишля
		9·00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
		9·20	„ „ дв. Підзамче
		10·05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.
	2·51	10·30	до Іцкан, Чорткова
		11·00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги
		11.10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
		11·32	„ „ дв. Підзамче
		4·15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора
		5·50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано

Час середно европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут. а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє пояснень в справах зелїзничих, продає білєти всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принимає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принимає до переховання папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозити сховкові

(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно і дискретно** переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднїйші зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділї депозитовім.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский**.

З друкарнї В. А. Шийковского.